

KURIER STOLECZNY

ORGAN STRONNICTWA PRACY, STANOWIĄCY KONTYNUACJĘ PODZIEMNYCH WYDAWNICTW: R.FORMA, NARÓD, POLSKA ODRODZONA

Rok I

Warszawa, wtorek 26 września 1944

Nr 39

SZALEŃSTWO HITLERA

Plany swia'oburcze Hitlera spetzly na niczym. Jego „Neuordnung“ rozpada się w gruzy. Wojska alianckie stoją w granicach Rzeszy, Wspaniały

Zawsze Polacy

Korespondentka Pata Halina Tomaszewska pisze z Charleroi: „Kolonja polska, licząca ponad 6 tys. ludzi, sformowała polski oddział walki o niepodległość, który walczył razem z belgijskim ruchem narodowym. Polska organizacja istniała od połowy 1942 r. Żołnierzami byli górnicy polscy, a łącznikami ich żony i córki. Działano ściśle według rozkazów z Pa'ya. W ramach akcji sabotażowych przerwano linię kolejową Liege—Charleroi i zerwano 2 tory, co zatrzymało ruch na przeciąg 12 godzin. Oddział polski wziął udział w walce o oswobodzenie Charleroi w dniu 3.9 wraz z oddziałami belgijskimi. Oddział polski wziął kilkadziesiąt jeńców i zdobył amunicję. Wracając do miasta na czele kolumny belgijskiej, na 10 minut przed wkroczeniem wojsk amerykańskich, oddział polski został obrzucony kwiatami przez wyległą na ulicę ludność miasta. Kwiaty te złożono na grobach 9-ciu lotników polskich, zestrzelonych nad Belgią i pochowanych w Charleroi”.

Wiadomości z Kraju

W rejonie Poręby, Ropczyc i Wiśniowej oddziały A. K. stoczyły w dniach 12 i 18 września 7-godzinna walkę z batalionem policji niemieckiej z Krakowa. Walka ta zakończyła się zupełną porażką niemiecką przy małych stratach własnych. Straty niemieckie: 83 zabitych, 31 ciężko rannych, 98 lekko rannych, zniszczyliśmy 6 samochodów osobowych i 1 samochód ciężarowy, 4 c. k. m., 6 peemów, 50 000 sztuk amunicji, 40 granatów ręcznych, 2 pancerfausty, koce, płaszcze gumowe i t. p.

Niemcy planują zlikwidowanie obozu w Oświęcimiu i Buchenwaldzie. Komendant Oświęcimia—Hess, mąż zaufania Himmlera—zwrócił się do S.S.-führerów o „możliwe projekty takiej likwidacji obozu wraz z ludźmi. Z projektem takim wystąpił komendant obozu w Brzezinkach koło Oświęcimia („Birkenau“) — Mill, który zażądał oddziałów S. S. orsz 6 samolotów bombowych i artylerii do „zrównania z ziemią“ bloków obozowych wraz z ludźmi jak również odpowiedniej ilości ludzi do splantowania terenu. Zaznaczyć należy, że w obozie znajduje się obecnie około 56 tysięcy więźniów różnych narodowości.

Nam metody te są znane. Konieczne jest jednak, by o tej nowej próbie ich zastosowania dowiedzieli się natychmiast Londyn, Waszyngton i Moskwa.

• W Okręgu Radomskim liczne oddziały Armii Krajowej (II-ga dywizja piechoty, 1. 2. 3 i 4 pułki piechoty Legionów) toczą walki z siłami niemieckimi. Niemcy stosują często oblavy dzienne i nocne, okrążając duże tereny, na których znajdują się nasze oddziały, w zamiarze zlikwidowania ich przy poparciu ognia artylerii i samolotów. Oddziały nasze wychodzą z tych uciążliwych likwidacyjnych pomysłów, przebijając się przez okrążające pieścienie, zadając Niemcom duże straty osobowe i zdobywając broń. Oddziały te wiążą duże siły nieprzyjaciela.

manewr w Holandii przebił drogę przez Ren, obszedł linię Zygfryda, doprowadził do połączenia z armią powieźtrzną pod Arnheim i otworzył wrota do wnętrza Niemiec.

W tych warunkach zdawałoby się, że los III Rzeszy jest przesądzony. Tylko kapitulacja może ją uratować przed ruiną i polityczną zagładą. Rozumie to już cały świat, ale nie widzi tego dyktator Niemiec, brnący z uporem w przepaść.

Hitler szaleje. Zarządza ewakuację Nadrenii. Chce robić Stalingrad

z każdego miasta niemieckiego. Formuje półmilionową armię partyzanczą. A na wypadek klęski każe swym hitlerowcom zejść w podziemia, na drogę walki terrorystycznej. Zapowiada w przyszłości 3 wojnę światową.

Obląkaniec i zbrodniarz, który obrócił Europę w gruzy i zgłiszcza miota się jeszcze i nasycy swe instynkty destrukcyjne. Jedną z ostatnich ofiar jego żądzy zniszczenia jest Warszawa. Ale są to już ostatnie konwulsje potwora. Jedynym ich rezultatem będzie jeszcze głębsze pogrążenie sa-

mych Niemiec, które pcha on własnymi rękami na dno upadku.

Taka jest logika Sprawiedliwości wiecznej.

Wzrost polskich sił zbrojnych

Jak donosi radiostacja Świt, Polacy, zamieszkali we Francji i Belgii, brali żywy udział w ruchach podziemnych, skierowanych przeciw Niemcom i w działaniach powstańczych, co znalazło wyraz w zdobyciu gmachu ambasady polskiej w Paryżu.

Obecnie napływają bardzo liczni ochotnicy do szeregów armii polskiej na obczyźnie i liczyć można na zwiększenie tą drogą w poważnej mierze polskich sił zbrojnych zagranicą.

W wspomnianych kołach emigracji polskiej panuje jednolity, nie budzący zastrzeżeń pogląd, iż jedynym przedstawicielem Państwa Polskiego jest rząd prem. Mikołajczyka i że należy podporządkować się wyłącznie jego dyrektywom.

Ze świata

Z oficjalnych kół szwajcarskich podają, że w najbliższych dniach zostanie otwarta granica szwajcarsko-francuska na odcinku Genewy. W związku z tym należy oczekiwać, że internowani w obozach szwajcarskich żołnierze armii sprzymierzonych w najbliższych tygodniach opuszczą Szwajcarię.

Wojska fińskie wszczęły akcję przeciwko Niemcom. Główne walki toczą się wzdłuż linii kolejowej, łączącej jezioro Ładoga z zatoką Botnicką.

Patrioci włoscy wysadzili w powietrze fabrykę samolotów myśliwskich w Lombardii.

Generalny dyrektor UNRA przedstawił szczegółowy plan, dotyczący nadzoru nad powrotem do krajów robotników cudzoziemskich, przymusowo wywiezionych do Rzeszy niemieckiej.

Londyn. Premier Churchill z małżonką i towarzyszącymi mu osobami powrócił w poniedziałek na pokładzie „Queen Mary” do W. Brytanii.

Filipiny wypowiedziały wojnę Stanom Zjednoczonym.

I nasz los byłby taki...

W pasie przyfrontowym Okręgu Krakowskiego Niemcy zmuszają ludność wiejską w wieku od 16 do 40 lat—do wykonywania prac fortyfikacyjnych w pierwszej linii pod ogniem artylerii i lotnictwa sowieckiego. Ludność ta używana jest do kopania okopów, umacniania stanowisk niemieckich, przenoszenia rannych, dostarczania amunicji i t. d. Ludność polska ponosi przy tym bardzo duże straty.

Warto przypomnieć, że Warszawa leży również w pasie przyfrontowym i że wszyscy ci, którzy dziś mędrkują sobie po sąsiedzku po bramach

i schronach na temat celowości podejmowania akcji powstańczej—musieliby w głębokim milczeniu i kornej postawie niewolników czekać na moment śmierci—za obcą, nienawistną sprawę—gdyby akcji powstańczej w Warszawie nie podjęto.

Zastanówmy się, czy nie przyjemniej jest żyć, a choćby i umierać—jako wolny obywatel małej Warszawskiej Rzeczypospolitej, walcząc o wspólną sprawę, wolności Narodu i niepodległości Państwa Polskiego, niż męczyć się i ginąć od sowieckich bomb i granatów w obronie niemieckich interesów.

Jak się obecnie okazuje, sprawa Polski była jednym z najważniejszych tematów poruszonych na konferencji w Quebec. Szczegóły ujawnione w prasie amerykańskiej napędzają nas radością: omawiany na tej konferencji plan min. Morgenthaua przewiduje włączenie do Polski Prus Wschodnich, większej części Śląska i „innych ośrodków przemysłowych Rzeszy”.

Czerwony marsz na Węgry

Comandosi na Bałkanach. Ryga zagrożona. 60 km. od Essen.

Na całym froncie zachodnim trwają ciężkie walki zwłaszcza w rejonie Arnheim-Nijmegen. Niemcy, zdając sobie sprawę ze strasznego niebezpieczeństwa, jakie powstałoby przy przetrześciu przez obie odnogi Renu większych sił alianckich, rzucili tu do walki wszystko, co mogli i zaciekle kontratakują.

Wskutek posunięcia się Brytyjczyków o 10 km. na pld. korytarz ma teraz dwie odnogi.

Na pld-zach. zajęto m. Turnhout i poszerzono tam przyczółek nad kanałem. Artyleria amerykańska ostrzeliwuje Düren.

Nad Kanałem La Manche Kanaadyjczycy zajęli m. Escalle i przypuszczili szturm na Calais. 100 bombowców atakowało dworce przetokowe za linią Zygfryda, zesrodkowując akcję głównie na Frankfurt, Koblencję i Ludwigshafen. U wyb zeży Holandii zaatakowano duży kopwój niem., zatapiając poławiacz min i transportowiec.

Alianci znajdują się już 60 km. od Essen.

Na froncie wschodnim trwa otaczanie Rygi przez wojska sowieckie, które zajęły ostatnio port estoński Hopsala i ponad 1000 innych miejscowości.

Wojska sowieckie i rumuńskie przenikają w głąb Węgier.

W Laponii wojska fińskie wypierają Niemców na pld. Również w środkowej Finlandii osiągnęły one sukcesy terenowe.

We Włoszech artyleria sojusznicza ostrzeliwuje szosę Rimini, Bolonia.

W Jugosławii oddziały komandosów poparte przez flotę i lotnictwo sojusznicze zajęły jedną jeszcze wyspę dalmatyjską. Marsz. Tito donosi o zajęciu m. Banialuka, gdzie wzięto do niewoli 4.000 Niemców.

Front Warszawy

Żoliborz. W dniu wczorajszym w godzinach południowych wyszło natarcie niem. na bud. Straży Pożarnej bud. Opla. Natarcie wspierała brń pancerna. Niemcy zostali odparci. Zniszczono 2 wozy pancerne. Na terenie Żoliborza stwierdzono obsadę niem., wynoszącą 2 komp. broni panc., 2 pułki piechoty (1 Ukraińcy) i 5 sotni kozaków. Na stanowiskach Niemcy trzymają ok. 30 działek szybkostrz. i ok. 80 ckm.

Z Mokotowa. Od świtu ze Służewa na Okęcie i dalej w kierunku Grójeckiej przemarsz nieprzerwaną falą taborów samochodowych ze sprzętem, ludźmi, haubicami, ciężnikami i działkami ppanc. Do rana naliczono ok. 10 haubic i 150 samochodów. W ciągu nocy wymiana ognia artyl. między Niemcami i Rosjanami. Z późniejszych godzin meldunek, potwierdzający silny ruch kolumn na Grójecką, robiący wrażenie ruchu odwrotowego. Nadal trwają prace nad

ziemnymi umocnieniami niem. Rowy strzeleckie są budowane wzdłuż Al. Żwirki i Wigury oraz na północ od pola wysięgowego na Służewcu oraz w rejonie fortu Mokotowskiego. Wczorajszy huraganowy ogień 30 Stukaśów, ciężkiej artyl. i krów przygotowywał natarcie niem. na Mokotów, wsparte 8 czołgami. Niemcy nacierali w kierunku południowym, wzdłuż ul. Puławskiej. Walka w toku.

Polegli artyści

Warszawa 26.9 (PAT) W czasie obecnych działań wojennych w Warszawie polski świat artystyczny poniósł duże straty. M. inn. zginęli wybitny poeta Wojciech Bąk, znany śpiewak Edward Bender, utalentowany kompozytor Roman Padlewski, artysta filmowy Brodniewicz, artysta kamediowy Antoni Fertner. Na Starym Mieście poległ Orwid.